

A COVID-19 hatása a Balaton turizmusára

A Pannon Egyetem Gazdaságtudományi Karán működő Balatoni Turisztikai Kutatóintézet évente három alkalommal végez megkérdezést a Balaton turizmusában érintett szakemberek körében. Az elmúlt időszak értékelése és a következő időszakra vonatkozó várakozások mellett egy-egy témára fókuszáló kérdéskörök szerepelnek az online kérdőívben, 2020 tavaszán a COVID-19 turizmusra gyakorolt hatásaival kapcsolatban – a koronavírus Balatonra gyakorolt várható hatásairól, az idelátogató turistákra, a régió turizmusára kifejtett következményekről – tettünk fel néhány kérdést.

A 2020 tavaszán (május-júniusban) kiküldött kérdőívekre 53 válasz érkezett. A kitöltő szervezetek összetétele: 30 szálláshely (közülük 5 vendéglátó egységgel is rendelkezik), 16 önkormányzat, 6 turisztikai desztinációmenedzsment-szervezet (közülük 2 Tourinform irodaként is működik), 2 szakmai szövetség és 1 vendéglátóhely vett részt a felmérésben. A válaszadók területi megoszlását mutatja az 1. ábra, amely szerint 35 településről érkeztek válaszok, illetve látható, hogy a Balatontól északra fekvő területek felülreprezentáltak a mintában. A legtöbb kitöltés Gyenesdiásról (6 db) és Badacsonyból (5 db) érkezett, Siófokon 4-en, Tihanyban pedig 3-an töltötték ki a kérdőívet. 2-2 szereplő válaszolt Badacsonytördemic, Balatonalmádi és Balatonkenese településekről, a többi település 1-1 kérdőívvel került a kutatásba.

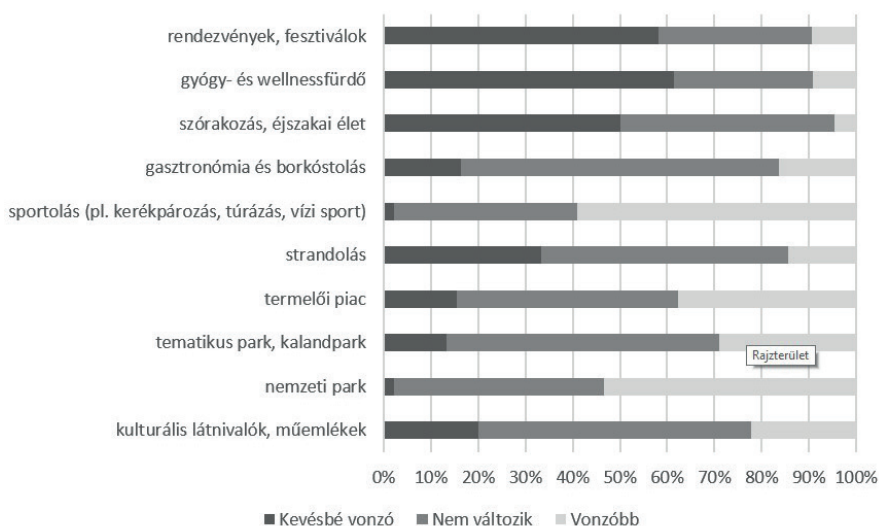
A Balatonhoz érkező látogatók motivációjának tekintetében a régió turizmusban érintett szereplői szerint még jobban felértékelődik a természeti környezet láttnivalóinak megtekintése, illetve tovább erősödik az a tendencia, hogy találkozzanak a barátokkal, együtt nyaraljanak a Balatonnál. Az önálló (nem csoportos) utazások is fontosabbak lesznek a járvány hatására, bár itt közel azonos létszámban válaszolták azt a turisz-

tikai szereplők, hogy nem változik ennek szerepe az utazási döntésekben. A motivációk változásával kapcsolatban 45-en válaszoltak, közülük senki nem gondolja úgy, hogy az összes, felsorolt tényező fontossága növekedni fog a közeljövőben az utazások tervezése és kiválasztása során. A megadott ösztönzőket fontosabbnak vagy nem változónak 16 fő értékelte, vagyis a turisztikai szereplők körülbelül egyharmada szerint az 1. táblázatban is bemutatott tényezők fontosabbak lesznek, mint korábban vagy hasonló marad a jelentőségük, mint a vírus megjelenése előtt.

A Balatonhoz érkező látogatók utazásait előre megadott szempontok szerint a turisztikai szereplők úgy értékelték, hogy a családi vagy kisebb társasággal való utazások, a saját közlekedési eszköz (például autó, kerékpár) használata, illetve a rövidebb időtartamú utazások fogják elsősorban jellemezni. A „kisebb szálláshelyek választása” és az „útlemelési biztosítás kötése” válaszokat is sokan megjelölték, a felmérésben részt vevő szakemberek 75%-a szerint ezek is fontosabbak lesznek a balatoni utazások során. A balatoni utazások jellemzőivel kapcsolatban 45-en válaszoltak, közülük 22-en úgy gondolják, hogy az összes, felsorolt tényező fontossága növekedni fog a közeljövőben az utazások tervezése és kiválasztása során.

A balatoni kikapcsolódás során végzett tevékenységekkel kapcsolatban a régió turizmusának megkérdezett szereplői úgy vélik, hogy elsősorban a vízhez nem kapcsolódó, de aktív időeltöltés szerepe fog felértékelődni: nemzeti park felkeresése (53%) és különböző sporttevékenységek végzése (59%) lesz vonzóbb a nyaralások során. A gasztronómiai szolgáltatások és borkóstolás, kulturális láttnivalók, műemlékek látogatása, illetve a tematikus parkok, kalandparkok esetében a válaszadók szerint nem fog változni jelentősen a fogyasztás, továbbá a strandolás és a termelői piacok népszerűsége is töretlen marad szerintük. A válaszok alapján a Balatonhoz érkező látogatók a gyógy- és wellness fürdők, a rendezvények, fesztiválok iránt fognak kevésbé érdeklődni, illetve a szórakozásnak és az éjszakai életnek a szerepe lesz kisebb a fogyasztásukban (3. ábra).

3. ábra – Utazás alatt végzett tevékenységek vonzereje

Forrás: Balatoni Turizmus-barométer 2020/2 felmérés

Összességében a közeljövő legnépszerűbb tevékenységei a következők lesznek (a legfontosabbtól kezdve sorrendben): sportolás, nemzeti parkok felkeresése, termelői piacok látogatása, tematikus- és kalandparkok igénybevétele, kulturális látnivalók, műemlékek megtekintése, illetve a borhoz és gasztronómiához kapcsolódó szolgáltatások.

A koronavírus balatoni turizmusra gyakorolt hatásával kapcsolatban a felmérés arra is kiterjedt, hogy a különböző szolgáltatások esetében melyek azok a legfontosabb tényezők, amit a desztinációba érkezők elvárnak a turisztikai szereplőktől.

Utazási irodák esetében egyértelműen az új, hasonló vészhelyzet esetén védelmet nyújtó biztosítási feltételek megteremtése a legfontosabb szempont.

Közlekedési eszközöknél a létszámlimit bevezetése és a gyakoribb takarítás, illetve a fertőzésvédelem megoldása kapta a legtöbb említést.

A szálláshelyek esetében a rugalmas lemondási feltételek, a gyakoribb takarítás és a higiénia biztosítása lesz fontosabb.

A vendéglátóhelyeknél a külön, egyedileg csomagolt termékek és az érintésmentes vásárlás, fogyasztás szerepe értékelődik fel a közeljövőben.

A fürdők esetében reagáltak még nagyobb számban a megkérdezettek, itt a létszámlimit meghatározását és a gyakoribb takarítást, higiénia biztosítását nevezték meg többen.

A fenti kérdéssel kapcsolatban legtöbben a szállás- és vendéglátóhelyekkel, illetve az utazási irodákkal kapcsolatban nyilvánítottak véleményt, tehát ezeknél a szolgáltatóknál tartják különösen fontosnak, hogy reagáljanak a vírus hatására kialakult körülményekre, változtassanak a korábbi működésükön, folyamataikon.

Összességében elmondható, hogy a régió turizmusában érintett és a kérdőívet kitöltött szereplők szerint a Balatonhoz érkező látogatók számára a koronavírus jelenlétének következmé-

nyeként az alábbi szolgáltatások nyújtása és fejlesztése lesz elengedhetetlen:

kis- és közepes méretű szálláshelyek fejlesztése rövidebb tartózkodási időre fókuszálva,

a szálláshelyről könnyen elérhető, egy napos kirándulás javaslatok, programlehetőségek ajánlása vagy biztosítása, amelyek önállóan vagy kis csoportokban igénybe vehetőek,

ez különösen a szabad levegőn végezhető, aktív időeltöltést jelent a jobb fizikai erőnlétet igénylő sporttevékenységektől a könnyebb fizikai aktivitásokig (például kirándulás, túrázás),

ezekhez a tevékenységekhez megfelelő infrastruktúra javítása és eszközberlés megteremtése (például kerékpár).

MADARÁSZ ESZTER

A szerző elérhetősége

Madarász Eszter, egyetemi docens, Pannon Egyetem, Gazdaságtudományi Kar, Turizmus Intézeti Tanszék, e-mail: umadarasz.eszter@gtk.uni-pannon.hu

